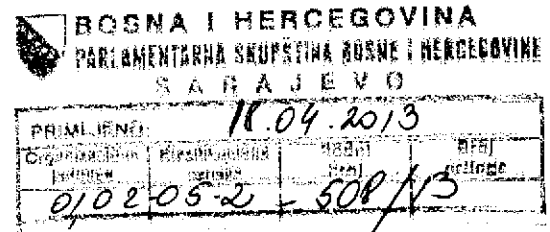

Број: 05-05-1-1365-2/13
Сарајево, 17. април 2013. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА

Предмет. Сагласност за ратификацију споразума, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Споразум о финансирању између Босне и Херцеговине и Европске комисије у вези са вишекорисничким програмом за ТЕМПУС 2012 у склопу Инструмента претприступне помоћи. Споразум је потписан у Бриселу, 24. јула 2012. године и у Сарајеву, 24. децембра 2012. године а потписала га је гђа. Невенка Савић, директорица Дирекције за европске интеграције БиХ.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог споразума, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који посланицима, односно делегатима може дати све потребне информације о споразуму.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Ранко Нинковић

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-21-05-5-35758/12
Sarajevo, 09.04.2013. godine

16-04-2013

05	05-1	1365
----	------	------

PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Predmet: Prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa višekorisničkim programom za TEMPUS 2012 u sklopu Instrumenta pretprijetupne pomoći

U prilogu dostavljamo prijedlog Odluke o ratifikaciji Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa višekorisničkim programom za TEMPUS 2012 u sklopu Instrumenta pretprijetupne pomoći, potpisanog u Briselu 24. jula 2012. godine i u Sarajevu 24. decembra 2012. godine, na engleskom jeziku.

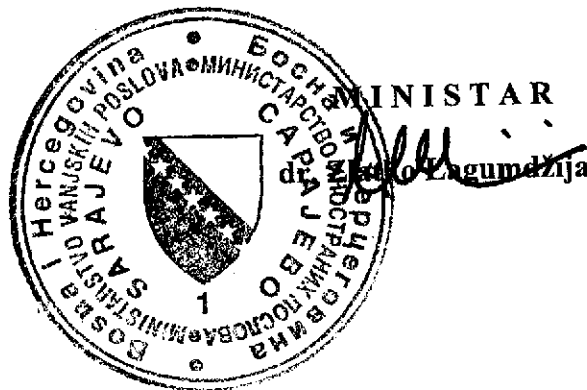
Takođe dostavljamo vam zaključak kojim je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na svojoj 40. sjednici održanoj 28.02.2013. godine, utvrdilo prijedlog odluke o ratifikaciji predmetnog Sporazuma.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 30. redovnoj sjednici, održanoj 12. decembra 2012. godine, donijelo odluku broj: 01-011-3096-36/12 o prihvatanju Sporazuma o finansiranju između Bosne i Hercegovine i Evropske komisije u vezi sa višekorisničkim programom za TEMPUS 2012 u sklopu Instrumenta pretprijetupne pomoći i ovlastilo g-đu Nevenku Savić, direktoricu Direkcije za evropske integracije Bosne i Hercegovine, da u ime Bosne i Hercegovine potpiše ovaj Sporazum.

Molimo da Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, u skladu sa odredbama člana 17. Zakona o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora („Službeni glasnik BiH“ broj 29/00), odluči o ratifikaciji predmetnog Sporazuma.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

SPORAZUM O FINANSIRANJU

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE

I

EVROPSKE KOMISIJE U VEZI SA
VIŠEKORISNIČKIM PROGRAMOM
ZA TEMPUS 2012

U SKLOPU INSTRUMENTA PRETPRISTUPNE POMOĆI

Od

(Centralizirano upravljanje)

SADRŽAJ

Preambula

- 1. Program**
- 2. Provedba programa**
- 3. Strukture i organi s nadležnostima**
- 4. Finansiranje**
- 5. Rok za ugovaranje**
- 6. Rok za izvršenje ugovora**
- 7. Rok isplate**
- 8. Postupanje s primicima**
- 9. Prihvatljivost troškova**
- 10. Čuvanje dokumenata**
- 11. Tumačenje**
- 12. Djelomična ništavost i nenamjerne praznine**
- 13. Pregled i izmjene i dopune**
- 14. Prestanak**
- 15. Rješavanje razlika**
- 16. Obavijesti**
- 17. Broj originala**
- 18. Dodaci**
- 19. Stupanje na snagu**

**Dodatak A Višekorisnički program za Tempus u sklopu IPA komponente
Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija za 2012. godinu usvojen
Odlukom Komisije C(2012)3495 od 30. maja 2012.**

**Dodatak B Okvirni sporazum između Komisije Evropskih zajednica i Bosne i
Hercegovine od 20. februara 2008.**

SPORAZUM O FINANSIRANJU

BOSNA I HERCEGOVINA

i

EVROPSKA KOMISIJA

dalje u tekstu zajednički kao "Strane", ili pojedinačno kao "država korisnica" u slučaju Bosne i Hercegovine, ili "Komisija", u slučaju Evropske komisije.

Budući da:

- (a) Dana 1. augusta 2006., Vijeće Evropske unije usvojilo je Uredbu (EZ) br. 1085/2006 kojom se uspostavlja instrument pretpristupne pomoći (dalje u tekstu: "Okvirna uredba o IPA"). Na snazi od 1. januara 2007., ovaj instrument predstavlja jedinstvenu pravnu osnovu za pružanje finansijske pomoći državama kandidatima i državama potencijalnim kandidatima u njihovim nastojanjima da ojačaju političke, ekonomske i institucionalne reforme kako bi postale članice Evropske unije.
- (b) Dana 12. juna 2007., Komisija je usvojila Uredbu (EZ) br. 718/2007 o provedbi Okvirne uredbе o IPA, kojom detaljno obrazlaže odredbe koje se primjenjuju u pogledu upravljanja i kontrole (dalje u tekstu: "Uredba o provedbi IPA").
- (c) Pomoć Evropske unije u sklopu instrumenta pretpristupne pomoći treba i dalje podržavati države korisnice u njihovim naporima na jačanju demokratskih institucija i vladavine prava, reforme javne uprave, provođenja ekonomskih reformi, poštovanja ljudskih kao i manjinskih prava, unapređenja jednakosti spolova, podrške razvoju civilnog društva i unapređenja regionalne saradnje kao i pomirenja i obnove, i doprinošenja održivom razvoju i smanjenju siromaštva.

Za potencijalne države kandidate, pomoć Evropske unije može također uključiti određeno usklađivanje s *pravnom stečevinom EU (acquis)*, kao i podršku za investicijske projekte, usmjerenu naročito na izgradnju kapaciteta za upravljanje u područjima regionalnog razvoja, razvoja ljudskih resursa i ruralnog razvoja.

- (d) Strane su 20. februara 2008. zaključile Okvirni sporazum u kojem se utvrđuju opća pravila za saradnju i provedbu pomoći Evropske unije u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći.
- (e) Komisija je 30. maja 2012. usvojila Višekorisnički program za Tempus u sklopu IPA komponente Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija za 2012. godinu (dalje u tekstu: "program"). Ovaj program će provoditi Komisija na indirektnoj centraliziranoj osnovi.
- (f) Za provedbu ovog programa potrebno je da Strane zaključe Sporazum o finansiranju kako bi se odredili uvjeti za provedbu pomoći Evropske unije, pravila i procedure koje se tiču isplate vezane za takvu pomoć i uvjeti prema kojima će se upravljati pomoći.

SPORAZUMJELE SU SE O SLJEDEĆEM:

1 PROGRAM

Komisija će dati doprinos, putem dodjele bespovratnih sredstava, finansiranju sljedećeg programa, koji je izložen u Dodatku A ovog Sporazuma:

Broj programa: *ABAC N° 2012/SI2615827*

Naziv: *Višekorisnički program za Tempus u sklopu IPA komponente Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija za 2012. godinu - C(2012)3495 od 30. maja 2012.*

2 PROVEDBA PROGRAMA

- (1) Program će na indirektnoj centraliziranoj osnovi provoditi Evropska komisija prema članu 53.a Uredbe o finansiranju i odgovarajućim odredbama Pravila o provedbi.

Zadaci provedbe delegiraju se prema članu 54(2)(a) Uredbe o finansiranju Izvršnoj agenciji za obrazovanje, audio-vizuelnu politiku i kulturu, koja je osnovana Odlukom Komisije 2005/56/EC od 14. januara 2005. Svojom odlukom C(2008)5582 usvojenom 9. oktobra 2008., Komisija je povjerila Izvršnoj agenciji upravljanje programima Tempus III i Tempus IV. U skladu s članom 12 (3) Uredbe Vijeća br. (EZ) 58/2003 od 19. decembra 2002. koji propisuje statut za izvršne agencije kojima će se povjeriti određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice¹, svaki program delegiran izvršnoj agenciji mora doprinijeti finansiranju administrativnog budžeta agencije.

- (2) Program će se provoditi u skladu s odredbama Okvirnog sporazuma o pravilima za saradnju u vezi s finansijskom pomoći EU-a Bosni i Hercegovini i provedbu pomoći u sklopu Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) zaključenog između Strana 20. februara 2008. (dalje u tekstu: "Okvirni sporazum"), koji je izložen u Dodatku B ovog Sporazuma.

3 STRUKTURE I ORGANI S NADLEŽNOSTIMA

Država korisnica će odrediti nacionalnog IPA koordinatora, u skladu s Okvirnim sporazumom, koji će djelovati kao predstavnik države korisnice vis-à-vis Komisije. On/a će osigurati da se održava tijesna veza između Komisije i države korisnice s obzirom na opći proces pristupanja kao i na pretpristupnu pomoć EU-a u sklopu IPA.

¹ SL L11, 16.1.2003, str. 1.

4 FINANSIRANJE

Finansiranje provedbe ovog Sporazuma bit će kao u nastavku:

- (a) Doprinos Evropske unije za 2012. godinu utvrđen je na najviše 2.400.000 EUR za dio programa koji se odnosi na Bosnu i Hercegovinu, kako je opisano u programu. Međutim, Komisija će izvršiti plaćanje doprinosa Evropske unije unutar granica raspoloživih sredstava.
- (b) Troškove struktura i organa koje uspostavi država korisnica za provedbu ovog programa snosit će država korisnica.

5 ROK ZA UGOVARANJE

- (1) Pojedinačni ugovori i sporazumi kojima se provodi ovaj Sporazum bit će zaključeni najkasnije tri godine od datuma zaključivanja ovog Sporazuma.
- (2) Sva sredstva za koja nikakav ugovor nije zaključen prije isteka roka za ugovaranje bit će otkazana.

6 ROK ZA IZVRŠENJE UGOVORA

- (1) Ugovori moraju biti izvršeni u roku najviše četiri godine od završnog datuma za ugovaranje.
- (2) Rok za izvršenje ugovora može biti produžen prije njegovog završnog datuma u opravdanim slučajevima.

7 ROK ISPLATE

- (1) Isplata sredstava mora se izvršiti najkasnije jednu godinu nakon konačnog datuma za izvršenje ugovora.
- (2) Rok za isplatu sredstava može biti produžen prije završnog datuma u opravdanim slučajevima.

8 POSTUPANJE S PRIMICIMA

- (1) Primici za potrebe IPA uključuju prihod stečen aktivnošću, tokom perioda njenog sufinansiranja, od prodaje, iznajmljivanja, naknada za usluge/upisnina ili druge ekvivalentne primitke izuzev:
 - (a) primitaka nastalih kroz ekonomski životni vijek sufinansiranih investicija u slučaju investicija u firme;
 - (b) primitaka nastalih unutar okvira mjere finansijskog inženjeringa, uključujući kapital poduzeća i sredstva zajma, garancije, leasing;

- (c) gdje je primjenjivo, doprinosi iz privatnog sektora sufinansiranju poslovanja, koji će biti prikazani uz javni doprinos u tabelama finansiranja programa.
- (2) Primici definirani u stavu 1. iznad predstavljaju prihod koji će se odbiti od iznosa prihvatljivih troškova za odnosnu aktivnost. Najkasnije do zatvaranja programa, takvi primici bit će odbijeni od relevantnih prihvatljivih troškova aktivnosti u cjelini ili srazmjerno, ovisno o tome da li su načinjeni u cijelosti ili samo dijelom sufinansiranom aktivnošću.

9 PRIHVATLJIVOST TROŠKOVA

- (1) Troškovi u sklopu programa u Dodatku A bit će prihvatljivi za doprinos Evropske unije ako su načinjeni nakon potpisivanja ugovora i dodjele bespovratnih sredstava kojima se provodi takav program, izuzev u slučajevima izričito predviđenim u Uredbi o finansiranju.
- (2) Sljedeći troškovi neće biti prihvatljivi za doprinos Evropske unije u sklopu programa u Dodatku A:
 - (a) porezi, uključujući poreze na dodatnu vrijednost;
 - (b) carinske i uvozne takse, ili neke druge takse;
 - (c) kupovina, najam ili izdavanje zemljišta i postojećih zgrada;
 - (d) novčane globe, finansijske kazne i troškovi parnica;
 - (e) troškovi poslovanja;
 - (f) rabljena oprema;
 - (g) bankovne naknade, troškovi garancija i slične takse;
 - (h) troškovi razmjene valuta, takse i gubici na tečaju povezani s bilo kojim od euro računa specifičnih za komponentu, kao i drugi čisto finansijski izdaci;
 - (i) doprinosi u naturi;
 - (j) bilo koji troškovi leasinga;
 - (k) troškovi amortizacije.
- (3) Putem ograničenja iz stava 2. iznad, Komisija će odlučivati za svaki slučaj posebno da li su sljedeći troškovi prihvatljivi:

- (a) troškovi poslovanja, uključujući troškove najma, isključivo vezani za period sufinansiranja aktivnosti;
- (b) porezi na dodatnu vrijednost, ako su sljedeći uvjeti ispunjeni:
 - (i) porezi na dodatnu vrijednost ne mogu biti vraćeni bilo kojim putem;
 - (ii) utvrđeno je da ih snosi krajnji korisnik, i
 - (iii) jasno su određeni u prijedlogu projekta.
- (c) troškovi vezani za bankovnu ili sličnu garanciju koje snosi krajnji korisnik bespovratnih sredstava.
- (4) Troškovi koji se finansiraju u sklopu IPA neće biti predmet bilo kojeg drugog finansiranja u sklopu budžeta Evropske unije.

10 ČUVANJE DOKUMENATA

- (1) Svi dokumenti vezani za program u Dodatku A čuvat će se najmanje pet godina od datuma na koji Evropski parlament odobri isplatu za budžetsku godinu na koju se dokument odnosi.
- (2) U slučaju da program u Dodatku A nije konačno zatvoren u roku utvrđenom u stavu 1. iznad, dokumenti koji se na njega odnose čuvat će se do kraja godine nakon one u kojoj je program u Dodatku A zatvoren.

11 TUMAČENJE

- (1) Ako nema izričite suprotne odredbe u ovom Sporazumu, pojmovi koji se koriste u ovom Sporazumu imat će isto značenje koje im je dodijeljeno u Okvirnoj uredbi o IPA i Uredbi o provedbi IPA.
- (2) Ako nema izričite suprotne odredbe u ovom Sporazumu, pozivanja na ovaj Sporazum su pozivanja na takav Sporazum kako je povremeno izmijenjen, dopunjen ili zamijenjen.
- (3) Svako pozivanje na uredbe Vijeća ili Komisije odnosi se na onu verziju tih uredbi koja je naznačena. Po potrebi, izmjene ovih uredbi bit će prenesene u ovaj Sporazum putem izmjena i dopuna.
- (4) Naslovi u ovom Sporazumu nemaju pravnog značenja i ne utječu na njegovo tumačenje.

12 DJELOMIČNA NIŠTAVOST I NENAMJERNE PRAZNINE

- (1) Ako neka odredba ovog Sporazuma jest ili postane ništava ili ako ovaj Sporazum sadrži nenamjerne praznine, to neće utjecati na valjanost ostalih odredbi ovog Sporazuma. Strane će zamijeniti bilo koju ništavu odredbu valjanom odredbom koja će biti što je moguće bliža svrsi i namjeri ništavne odredbe.
- (2) Strane će popuniti sve nenamjerne praznine odredbom koja najbolje odgovara svrsi i namjeri ovog Sporazuma, u skladu s Okvirnom uredbom o IPA i Uredbom o provedbi IPA.

13 PREGLED I IZMJENE I DOPUNE

- (1) Provedba ovog Sporazuma bit će predmet povremenih pregleda u vrijeme o kojem se Strane dogovore.
- (2) Sve izmjene i dopune o kojima se Strane dogovore bit će u pismenoj formi i činit će dio ovog Sporazuma. Takve izmjene i dopune stupit će na snagu na datum koji Strane odrede.

14 PRESTANAK

- (1) Ne dovodeći u pitanje stav 2., ovaj Sporazum prestat će osam godina nakon potpisivanja. Ovaj prestanak neće isključivati mogućnost da Komisija načini finansijske ispravke u skladu s članom 56. Uredbe o provedbi IPA.
- (2) Ovaj Sporazum može okončati bilo koja Strana davanjem pismene obavijesti drugoj Strani. Takav prestanak stupa na snagu šest kalendarskih mjeseci od datuma pismene obavijesti.

15 RJEŠAVANJE RAZLIKA

- (1) Razlike nastale uslijed tumačenja, upravljanja i provedbe ovog Sporazuma, na bilo kojim i svim nivoima učešća, rješavat će se mirnim putem kroz konsultacije između Strana.
- (2) U slučaju da se ne uspije riješiti mirnim putem, svaka Strana može podnijeti pitanje na arbitražu u skladu s Izbornim pravilima Stalnog arbitražnog suda o arbitraži između međunarodnih organizacija i država na snazi na datum potpisivanja ovog Sporazuma.
- (3) Jezik koji će se koristiti u arbitražnim postupcima bit će engleski. Tijelo za imenovanje bit će Generalni sekretar Stalnog arbitražnog suda na pismeni zahtjev koji podnese bilo koja Strana. Odluka Arbitra bit će obavezujuća za sve Strane i na nju nema žalbe.

16 OBAVIJESTI

- (1) Sve obavijesti u vezi s ovim Sporazumom bit će načinjene u pismenoj formi i na engleskom jeziku. Svaka obavijest mora biti potpisana i dostavljena kao originalni dokument ili putem telefaksa.

(2) Sve obavijesti u vezi s ovim Sporazumom moraju se slati na sljedeće adrese:

Za Komisiju:

Gosp. Gerhard Schumann-Hitzler
Direktor
Generalna direkcija za proširenje
IPA Strategija
CHAR 04/99
B-1049 Brisel

Za državu korisnicu:

Gđa Nevenka Savić
Nacionalni IPA koordinator
Direktor
Direkcija za evropske integracije
Trg Bosne i Hercegovine 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

17 BROJ ORIGINALA

Ovaj Sporazum sačinjen je u dva primjerka na engleskom jeziku.

18 DODACI

Dodaci A i B čine sastavni dio ovog Sporazuma.

19 STUPANJE NA SNAGU

Ovaj Sporazum stupit će na snagu na datum potpisivanja. Ukoliko ga Strane potpišu na različite datume, ovaj Sporazum stupit će na snagu na datum kad ga potpiše druga od dviju Strana.

Potpisala, za i u ime Bosne i Hercegovine, u Sarajevu, 24. decembra 2012. godine

gđa Nevenka Savić, s.r.,
Nacionalni IPA koordinator

Potpisao, za i u ime Komisije, u Briselu, 24. jula 2012. godine

Gosp. Gerhard Schumann-Hitzler, s.r.,
Direktor

**DODATAK A VIŠEKORISNIČKI PROGRAM ZA TEMPUS U SKLOPU IPA
KOMPONENTE POMOĆ U TRANZICIJI I IZGRADNJA
INSTITUCIJA ZA 2012. GODINU USVOJEN ODLUKOM
KOMISIJE C(2012)3495 OD 30. MAJA 2012.**

**DODATAK B OKVIRNI SPORAZUM IZMEĐU KOMISIJE EVROPSKIH
ZAJEDNICA I BOSNE I HERCEGOVINE, OD 20. FEBRUARA
2008.**

**DODATAK A: Višekorisnički program za Tempus u sklopu IPA komponente
Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija za 2012. godinu**

1. IDENTIFIKACIJA

Korisnici	Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Srbija kao i Kosovo*
CRIS broj	SI2.615827
Godina	2012.
Doprinos EU	14.900.000 EUR
Organ provedbe	Program će provoditi Izvršna agencija za obrazovanje, audio-vizuelnu politiku i kulturu (EACEA).
Konačni datum za zaključivanje sporazuma o finansiranju	Najkasnije do 31. decembra 2013.
Konačni datumi za ugovaranje	3 godine nakon datuma zaključenja sporazuma o finansiranju. Ovi datumi odnose se i na nacionalno sufinansiranje.
Konačni datumi za izvršenje	4 godine nakon konačnog datuma za ugovaranje. Ovi datumi odnose se i na nacionalno sufinansiranje.
Budžetska linija(e)	22.02.07.01: Regionalni i horizontalni programi
Jedinica za programiranje	Jedinica D3, Regionalni programi, GD za proširenje
Jedinica za provedbu / Delegacija EU	Izvršna agencija za obrazovanje, audio-vizuelnu politiku i kulturu (EACEA)

2. PROGRAM

2.1 PRIORITETI ODABRANI U OKVIRU OVOG PROGRAMA

Namjena ovog Višekorisničkog (MB) programa IPA je da odgovori na prioritetne potrebe kako je naznačeno u IPA Višekorisničkom višegodišnjem indikativnom planskom dokumentu (MIPD) 2011-2013., kao i nacionalnim MIPD-ima, uzevši u obzir uputstvo dano u strateškim dokumentima EU, lekcije naučene iz programiranja i provedbe ranije pomoći EU i nalaze iz konsultacija sa, između ostalih, državama korisnicama, međunarodnim finansijskim institucijama (IFI), Regionalnim vijećem za saradnju (RCC), državama članicama EU, organizacijama civilnog društva i službama Evropske komisije.

¹ Ovo određivanje ne dovodi u pitanje pozicije o statusu, i u skladu je sa RVSUN 1244/99 i Mišljenjem MSP-a o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.

Evropsko partnerstvo za sve države kandidatkinje i potencijalne države kandidatkinje ističe kao kratkoročni prioritet važnost razvoja akcijskih planova za provedbu strategija obrazovanja s povećanjem dijaloga i koordinacije na svim nivoima i sa svim zainteresiranim stranama. Nadalje, potrebno je izdvojiti dovoljno sredstava, te osigurati bolju uključenost u programe EU za visoko obrazovanje, između ostalog i Tempus.

Evropska komisija smatra visoko obrazovanje važnim prioritetom za svoje aktivnosti saradnje s državama korisnicama. Program Tempus, koji je najdugotrajniji instrument EU u ovom sektoru i koji ima jak fokus na institucionalnu saradnju, u svojoj je četvrtoj fazi koja obuhvata period 2007-2013. Od svog početka 1990. godine, univerzitetska saradnja u okviru programa Tempus uspješno je doprinijela izgradnji institucija vezanih za visoko obrazovanje u zemljama zapadnog Balkana i održivim univerzitetskim partnerstvima, kao i jačanju međusobnog razumijevanja između Evropske unije i zemalja zapadnog Balkana.

Doprinos za učestvovanje u Tempus programu predviđen je u okviru nacionalne IPA alokacije u svakoj državi korisnici. Višekorisnička pomoć pokriva regionalne projekte koji su namijenjeni unapređenju saradnje između država korisnica programa IPA, kao i horizontalne projekte koji tematiziraju zajedničke potrebe država korisnica programa IPA i imaju za cilj postizanje efikasnosti i ekonomija skale.

Radi lakšeg programiranja, Višekorisnički IPA 2012 projekti kojima upravlja GD za proširenje, Jedinica za regionalne programe, konsolidirani su u zasebne programe:

- Višekorisnički program 2012.;
- Tempus program 2012. (ovaj program);

Pored toga, Evropska komisija usvojila je Program podrške za razvoj civilnog društva za 2011-2012. za koji će Višekorisnička pomoć dopuniti sredstva iz državnih IPA programa u Sredstvima za civilno društvo.

2.2 SEKTORI ODABRANI U OKVIRU OVOG PROGRAMA I KOORDINACIJA DONATORA

Da bi se postigli prioriteti odabrani za podršku u programskom periodu 2011-2013., MB MIPD sadržava sedam (7) sektora na koje će se pomoć IPA fokusirati:

- Pravosuđe i unutrašnji poslovi, uključujući temeljna prava i ranjive grupe
- Reforma javne uprave
- Podrška civilnom društvu
- Razvoj privatnog sektora
- Transport i energetska infrastruktura, uključujući nuklearnu sigurnost
- Zaštita životne sredine i klimatske promjene
- Društveni razvoj.

Isto tako, u svim nacionalnim MIPD-ima svake države korisnice obrazovanje je prioritet u okviru Sektora društvenog razvoja s ciljem jačanja reformi i regionalne saradnje.

2.3 OPIS

Tempus je program Evropske unije koji podržava modernizaciju visokog obrazovanja u partnerskim zemljama istočne Evrope, centralne Azije, zapadnog Balkana i regije Sredozemlja, uglavnom kroz projekte univerzitetske saradnje. Višekorisnički program za Tempus olakšava reformu visokoškolskih ustanova unapređivanjem kvaliteta i upravljanja univerziteta, u skladu s mijenjanjem političkih, socijalnih i ekonomskih potreba i kroz usporednu analizu s državama članicama EU.

Naročito, Tempus program pomaže unapređenje dobrovoljne konvergencije s dešavanjima u EU u polju visokoškolskog obrazovanja proisteklim iz Lisabonske agende i Bolonjskog procesa, stvaranje mostova između visokoškolskog obrazovanja i tržišta rada i jačanje ljudskog kapitala.

Tempus program ima niz globalnih ciljeva koji su zajednički za sve države korisnice. Ovi zajednički ciljevi mogu biti upotpunjeni regionalnim ili za korisnike specifičnim ciljevima, kako je prikladno. Četvrta faza Tempus programa koja je pokrenuta 2007. godine doprinosi pripremanju država kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja za pristupanje, a naročito za učešće u Integriranom programu cjeloživotnog učenja (2007-2013).

Na osnovu iskustva stečenog tokom prethodne faze, Tempus program (2007-2013) predviđa sljedeće tri komponente koje su dovoljno fleksibilne da se mogu prilagoditi potrebama i prioritetima pojedinačnih korisnika:

Komponenta I: Zajednički projekti

Zajednički projekti zasnovani su na multilateralnim partnerstvima između visokoškolskih institucija u EU i u državama korisnicama. Zajednički projekti imaju za cilj prenošenje znanja sa univerziteta EU na institucije država korisnica i između partnerskih institucija.

Komponenta II: Strukturni projekti

Strukturni projekti namijenjeni su da podrže strukturalnu reformu sistema visokoškolskog obrazovanja i strateški okvirni razvoj na nacionalnom nivou na osnovu prioriteta koje su odredili nadležni organi partnerskih zemalja.

Strukturni projekti mogu jednako ciljati na jednu ili više država korisnica. Oni uključuju visokoškolske institucije i druge neakademske članove, kako je prikladno. Ministarstva obrazovanja moraju biti uključena.

Komponenta III: Prateće mjere

Prateće mjere obuhvataju sastanke koordinatora projekta i drugih zainteresiranih strana, aktivnosti diseminacije, kao i podršku nacionalnim uredima za Tempus u državama korisnicama. Dodatno, mogu se provoditi druge relevantne aktivnosti kao što su tematske konferencije, studije o specifičnim pitanjima i aktivnosti usmjerene na identifikaciju i diseminaciju dobre prakse.

Program Tempus ima za cilj postizanje sljedećih rezultata:

- Institucije visokog obrazovanja pripremljene za uspješno sudjelovanje u Programu cjeloživotnog učenja, uključujući provedbu Bolonjskog procesa;
- Povećana sinergija između zakonodavstva i politike visokog obrazovanja i institucionalna reforma;

- Poboljšani kapacitet univerzitetskog upravljanja; poboljšana transparentnost i efikasnost u procesima donošenja odluka;
- Revidirani nastavni programi i kursevi u skladu s promijenjenim društvenim i ekonomskim potrebama;
- Poboljšane vještine neakadenskog osoblja relevantne za reformu javne uprave i razvoj civilnog društva;
- Nastavnici obučeni o modernim praksama i metodologiji obrazovanja;
- Poboljšana metodologija i materijali moderne nastave i učenja, s posebnim naglaskom na modernizaciju udžbenika;
- Čvršća saradnja i dijeljenje resursa i iskustava između institucija visokog obrazovanja na regionalnom i na nivou EU.

Napredak u postizanju rezultata će se procijeniti uzimajući u obzir sljedeće mjerljive pokazatelje:

- 80% novih i izmijenjenih (usklađenih sa sistemom tri ciklusa) univerzitetskih nastavnih programa uspješno provedeni do 2016.;
- 75% Tempus projekata je u skladu sa standardima tehničke i akademske procjene;
- 75% studijskih programa studentima izdaje dodatak diplomi automatski i bez naknade;
- Više od 75% uključenih ustanova i programa koristi ECTS do 2016.;
- Učestalost javnih rasprava koje uključuju institucije visokog obrazovanja i tijela državne uprave;
- Učestalost sastanaka između visokoškolskih institucija i dužnosnika zaduženih za reformu tržišta rada;
- 50% uključenih ustanova razvilo je interne postupke osiguranja kvaliteta do 2016.;
- 50% uključenih ustanova razmjenjuje najbolje prakse upravljanja s drugim visokoškolskim ustanovama (HEI) i s drugim sektorima do 2016.;
- Broj mjera za efikasnost internih administrativnih procedura;
- Broj mjera za korištenje kupljene opreme;
- Najmanje 10 novih nastavnih planova i programa razvijeno i najmanje 200 studenata pratilo je nove izrađene ili revidirane nastavne planove i programe do 2016.;
- Najmanje 50 novih kurseva obuke provedeno je do 2016.;
- Najmanje 400 polaznika iz različitih područja (akademsko, uprava, civilno društvo) obučeno je do 2016.;

- Mehanizmi mentorstva i nadzora su uspostavljeni za sve nove izrađene programe;
- Najmanje 5% povećanje broja moderniziranih udžbenika objavljenih do 2016.;
- 100% projekata poštuje prioriteta područja navedena u Pozivu za dostavljanje prijedloga za Zajedničke projekte:
- 65% regionalnih projekata u odnosu na ukupan broj.

Prijedlozi projekata za *programsku komponentu I „Zajednički projekti“ i komponentu II „Strukturni projekti“* podnijet će se u odgovoru na godišnje pozive za dostavljanje prijedloga projekata objavljene u „Službenom listu“ i na web stranici programa u četvrtom tromjesečju (Q4) 2012. Radi fokusiranja programskih intervencija i maksimiziranja njihovog utjecaja, regionalni i nacionalni prioriteti bit će određeni. Projekte u sklopu obje komponente mogu predložiti visokoškolske institucije (HEI) iz EU ili iz partnerskih zemalja. Javne uprave (ministarstva, druge državne, regionalne i lokalne uprave) ili vladine organizacije također mogu učestvovati u Tempus programu kao partneri, ali ne mogu dobiti sredstva iz bespovratnih sredstava osim troškova dnevnica i putnih troškova.

Indikativna raspodjela budžeta za komponente I i II treba predstavljati indikativno 90% ukupnog budžeta (tj. 13.410.000 EUR), dok je ostatak namijenjen za Prateće mjere. Finansijski doprinos od strane Komisije ne može biti veći od 90% ukupnih prihvatljivih troškova. Finansirani konzorcij mora načiniti doprinos od najmanje 10% prihvatljivih troškova projekta.

Osnovni kriteriji odabira su: operativna sposobnost i finansijska sposobnost podnositelja zahtjeva. Kriteriji za dodjelu su:

- jasnoća, koherentnost i relevantnost projektnih ciljeva;
- kvalitet partnerstva;
- kvalitet sadržaja projekta i primijenjena metodologija;
- održivost;
- budžet i ekonomičnost.

Programska komponenta III, „Prateće mjere“, provodit će se kroz pozive za tender (u skladu s postupcima nabavke navedenim u Prvom dijelu, Glava V „Nabavka“ Uredbe o finansiranju dopunjene Drugim dijelom, Glava III, Poglavlje 3 iste Uredbe o finansiranju); specifični zadaci u sklopu postojećih okvirnih ugovora (korištenjem okvirnog ugovora EAC/10/2009/01 sa pružateljem usluga Teamwork. U ovom ugovoru, EACEA je jedno od ugovornih tijela zajedno sa DC EAC i Evropskim institutom za inovacije i tehnologiju (EIT), a ugovori s ekspertima izvedeni iz poziva za izražavanje interesa (korištenjem popisa prihvatljivih eksperata koji je uspostavljen nakon poziva Agencije za izražavanje interesa EACEA/2007 u skladu s Glavom VII Eksperti Drugog dijela Uredbe o finansiranju). Naročito, sastanci koordinatora projekta i drugih zainteresiranih strana organizirat će se kroz odgovarajući okvirni ugovor. Diseminacija informacija se može organizirati kroz razne aktivnosti kao što su tematski seminari (provode se kroz okvirni ugovor) ili studije (provode se kroz pozive za tender ili pozive za izražavanje interesa).

2.4 MULTIDISCIPLINARNA PITANJA

Jednaka mogućnost:

Tokom proteklih nekoliko decenija sve veća pažnja se posvećuje rodnoj dimenziji siromaštva i razvoju u tranzicijskim ekonomijama, naročito u vezi s ulogom žena u obrazovnim procesima i utjecajem visokog obrazovanja na politike jednakih mogućnosti.

Projekti trebaju integrirati politike jednakosti spolova u svojim ciljevima i aktivnostima, posebno u predmetima i područjima studiranja gdje je prisutnost žena u ekonomiji tradicionalno veoma niska (nauka i tehnologija). Projekti trebaju promovirati spolni balans i odrediti faktore koji utječu na rodnu diskriminaciju. Oni trebaju pratiti i procijeniti tranziciju sa obrazovanja i obuke na radni život, zapošljavanje i razvoj karijere potencijalnih ženskih vrhunskih menadžera.

Projekti u sferi obrazovanja i nauke trebaju promovirati promjenu spolnih uloga i socijalnih stereotipa, izbjegavajući bilo koju vrstu kulturalne predrasude u obrazovnim materijalima.

Princip jednakih mogućnosti treba se uzeti u obzir kod procjenjivanja kvaliteta svih projekata predloženih u sklopu triju komponenti. Specifična pažnja bit će posvećena ovoj dimenziji kod određivanja koristi od aktivnosti mobilnosti.

Kod provedbe projektnih aktivnosti i u primjenjivoj mjeri, podaci analizirani po spolu trebaju se učiniti dostupnim radi provođenja analize socijalnog i ekonomskog utjecaja poduzetih akcija.

Zaštita okoline:

Dužnu pažnju treba posvetiti Vladinoj razvojnoj politici u vezi sa upravljanjem okolinom i da se takva politika ugradi unutar svih strateških političkih dokumenata koje mogu izraditi, svih aktivnosti obuke koje mogu provoditi i novih studijskih i nastavnih planova i programa koje mogu izraditi.

Manjine:

Prava manjina treba uzeti u obzir kod procjenjivanja kvaliteta svih projekata predloženih u sklopu triju komponenti.

2.5 PRETPOSTAVKE I PREDUVJETI

Ovaj Program će se provoditi pod pretpostavkom da će akademske institucije iz država korisnica i iz država članica EU biti zainteresirane za učešće u predloženim aktivnostima. Posvećenost država korisnica da stave na raspolaganje sve potrebne resurse, tijesno sarađuju i dijele znanja i iskustva, najvažnija je za uspjeh programa.

3 BUDŽET

3.1 INDIKATIVNA TABELA BUDŽETA (CENTRALIZIRANO UPRAVLJANJE)

	Izgradnja institucija (II)				Investicije (INV)				Ukupno (II + INV)	Ukupni doprinos IPA EU	
	Ukupni troškovi	IPA EU doprinos		Drugi doprinos*	Ukupni troškovi	IPA EU doprinos		Drugi doprinos*		EUR (h)=(b)+(e)	% (2)
		EUR (a)=(b)+(c)	EUR (b)			% (1)	EUR (c)				
Tempus država korisnica											
Albanija	2 222 222		2 000 000	90		222 222	10			2 000 000	13,4
Bosna i Hercegovina	2 666 666		2 400 000	90		266 666	10			2 400 000	16,1
Kosovo	3 000 000		2 700 000	90		300 000	10			2 700 000	18,1
Crna Gora	888 888		800 000	90		88 888	10			800 000	5,4
Srbija	7 777 777		7 000 000	90		777 777	10			7 000 000	47
UKUPNO	16 555 553		14 900 000	90		1 655 553	10			14 900 000	100

Iznosi bez PDV-a

* Doprinos (javni i privatni nacionalni i/ili međunarodni doprinos) koji osiguravaju nacionalni partneri

(1) Izraženo u % Ukupnih troškova II ili INV (kolona (a) ili (d)).

(2) Samo linije Sektor ili Projekat. Izraženo u % sveukupno kolone (h). Ukazuje na relativnu težinu prioriteta s obzirom na ukupni doprinos EU čitavog FP.

3.2 PRINCIP SUFINANSIRANJA KOJI SE PRIMJENJUJE NA PROGRAM

Doprinos Evropske unije, koji predstavlja 90% ukupnog budžeta dodijeljenog ovom programu, izračunava se u odnosu na **prihvatljive troškove**, koji se zasnivaju na **ukupnim troškovima**. Sufinansiranje osigurava konzorcij koji se prijavljuje za finansiranje.

Zbog njegovog horizontalnog karaktera nije moguće tražiti nacionalno sufinansiranje za ovaj Program.

U slučaju bespovratnih sredstava finansirani konzorcij mora doprinijeti s minimalno 10 % prihvatljivih troškova projekta.

4. PROVEDBA

4.1 NAČINI UPRAVLJANJA I MODALITETI PROVEDBE

Program će provoditi na indirektnoj centraliziranoj osnovi Izvršna agencija za obrazovanje, audio-vizuelnu politiku i kulturu u skladu s članom 54(2) Uredbe o finansiranju.

Izvršna agencija za obrazovanje, audio-vizuelnu politiku i kulturu (EACEA) osnovana je Odlukom Komisije 2005/56/EC od 14. januara 2005. Svojom odlukom C(2008)5582 usvojenom 9. oktobra 2008. Komisija je povjerila Izvršnoj agenciji upravljanje programima Tempus III i Tempus IV. Prema članu 12 (3) Uredbe Vijeća br. (EC) 58/2003 od 19. decembra 2002. koja izlaže statut za izvršne agencije kojima će se povjeriti određeni zadaci u upravljanju programima Zajednice¹, svaki program delegiran izvršnoj agenciji mora doprinijeti finansiranju administrativnog budžeta agencije.

4.2 OPĆA PRAVILA ZA NABAVKU I PROCEDURE ZA DODJELU BESPOVRATNIH SREDSTAVA

Nabavka će pratiti odredbe Dijela drugog, Glava IV Uredbe o finansiranju i Dijela drugog, Glava III, Poglavlje 3 njenih Pravila o provedbi, kao i pravila i procedure za ugovore o uslugama, nabavci i radovima koji se finansiraju iz glavnog budžeta Evropskih zajednica u svrhe saradnje s trećim zemljama koje je Komisija usvojila 24. maja 2007. (C(2007)2034).

Procedure za dodjelu bespovratnih sredstava pratit će odredbe Dijela prvog, Glava VI Uredbe o finansiranju i Dijela prvog, Glava VI njenih Pravila o provedbi.

5. PRAĆENJE I PROCJENA

5.1 PRAĆENJE

Komisija može poduzeti sve radnje koje smatra neophodnim za praćenje odnosnog programa.

¹ SL L11, 16.1.2003, str. 1-8.

5.2 PROCJENA

Programi će biti predmet ex ante procjena, kao i privremene i/ili, ex post procjena u skladu s članovima 57. i 82. Uredbe o provedbi IPA, s ciljem poboljšanja kvaliteta, efikasnosti i dosljednosti pomoći iz sredstava Evropske unije i strategije i provedbe programa.

Rezultati procjena uzet će se u obzir u ciklusu programiranja i provedbe.

Komisija također može provoditi strateške procjene.

6. REVIZIJA, FINANSIJSKA KONTROLA I MJERE ZA SUZBIJANJE PREVARA

Računi i poslovanje svih strana uključenih u provedbu ovog programa, kao i ugovori i sporazumi kojima se provodi ovaj program, predmet su, s jedne strane, nadzora i finansijske kontrole od strane Komisije (uključujući Evropski ured za borbu protiv prevara), koja može provoditi kontrole po svom nahođenju, bilo sama ili putem vanjskog revizora i, s druge strane, revizija od strane Evropskog suda revizora. Ovo uključuje mjere kao što je ex ante verifikacija tendera i ugovaranja koje vrši Delegacija u državama korisnicama.

Da bi se osigurala efikasna zaštita finansijskih interesa Evropske unije, Komisija (uključujući Evropski ured za borbu protiv prevara) može provoditi kontrole na terenu i inspekcije u skladu s procedurama predviđenim Uredbom Vijeća (EC, Euratom) 2185/96².

Gore opisane kontrole i revizije primjenjive su na sve ugovarače, podugovarače i korisnike bespovratnih sredstava koji primaju novčanu pomoć Evropske unije.

7. NEZNATNA PRERASPODJELA SREDSTAVA

Nacionalni zvaničnik za ovjeravanje (AOD), ili nacionalni zvaničnik za ovjeravanje poddelegiranjem (AOSD), u skladu s delegiranjem ovlasti koje mu povjeri AOD, u skladu s principima propisnog finansijskog upravljanja, može izvršiti neznatne preraspodjele sredstava bez potrebe za mijenjanjem odluke o finansiranju. U ovom kontekstu, kumulativne preraspodjele koje ne prelaze 20% ukupnog iznosa alociranog za program, ovisno o limitu od 4 miliona EUR, neće se smatrati znatnim, pod uvjetom da one ne utječu na prirodu i ciljeve programa. Odbor IPA bit će obaviješten o gornjoj preraspodjeli sredstava.

8. OGRANIČENE PROMJENE

Ograničene promjene u provedbi ovog programa koje utječu na elemente navedene u članu 90. Pravila o provedbi za Uredbu o finansiranju, koja su indikativne prirode³, može izvršiti ovlašteni zvaničnik za ovjeravanje delegiranjem (AOD), ili ovlašteni zvaničnik za ovjeravanje poddelegiranjem (AOSD), u skladu s delegacijom ovlasti koje na njega prenosi AOD, u skladu s principima propisnog finansijskog upravljanja bez potrebe za izmijenjenom i dopunjenom odlukom o finansiranju.

² OJ L 292; 15.11.1996; str. 2

³ Ovi najvažniji elementi indikativne prirode su, za bespovratna sredstva, indikativni iznos poziva za prijedloge i, za nabavku, indikativni broj i vrsta predviđenih ugovora i indikativni vremenski okvir za pokretanje procedura nabavke.

